

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: 358/2009/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

338/2009. (X. 28.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a **d.-i lakos panaszos**¹ képviseletében megbízott jogi képviselője által 2009. március 26-án előterjesztett **panaszát** a 2009. október 28-án – dr. Kaltenbach Jenő elnök, testületi tag és dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a D.-i Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt; másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2009. március 19-én foganatosított rendőri intézkedés (közlekedésrendészeti intézkedés) miatt élt panasszal a D.-i Rendőrkapitányságnál. A panaszbeadvány benyújtásának időpontja a Testület rendelkezésére álló iratok alapján nem állapítható meg, ugyanakkor a beadvány érkezésének időpontja 2009. március 26.

Ezt követően a Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányság Humánigazgatási Szolgálat vezetője – az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálatán keresztül – továbbította a panaszt a Testülethez, tekintettel arra, hogy a

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

D.-i Rendőrkapitányság álláspontja szerint a panaszos határidőn belül kérte panaszának Testület általi vizsgálatát. A Testület a panaszt 2009. július 2-án érkezett.

I.

A panaszos beadványában előadta, hogy 2009. március 19-én 22 óra előtt néhány perccel D. városban, a B. út és az A. út kereszteződésében – a panaszos által megnevezett – két rendőr intézkedett vele szemben. A rendőrök az intézkedés okaként azt jelölték meg, hogy a panaszos balra nagy ívű kanyarodás közben elmulasztotta az index használatát.

A panaszos a rendőrökkel közölte, hogy ő a szabálysértést nem követte el. Megjegyezte, hogy érthetetlen számára, hogy miért csak a feltételezett szabálysértés helyszínétől távolabb, kb. 600 méterre állították meg. Továbbá elmondta, hogy véleménye szerint a rendőrök nem is láthatták pozíciójuk miatt a panaszos baloldali index lámpáját.

A panaszos elmondta, hogy a rendőrök ellenőrzés végett okmányait elkérték, majd 6-8 perc után kiszálltak az autóból és megkérték a panaszost, hogy nyissa ki a csomagtartóját. A panaszos ezzel összefüggésben megjegyezte, hogy a közúti ellenőrzés nem terjedhet ki a gépjármű átvizsgálására.

A rendőrök a felelősségbiztosítási csekket elkérték a panaszostól, azonban azt elsőre nem találták meg a forgalmi engedélyben, ezért közölték vele, hogy ezért akár el is vehetik az engedélyét. A panaszos „kirohanását” követően azonban a csekk előkerült. A panaszos ezzel összefüggésben sérelmezte, hogy minden bizonnyal a rendőrök birtokában volt a csekk, amíg az nem került elő. A panaszos szerint valótlán volt a rendőrök azon állítása, miszerint azt a régi csekkek miatt nem vették észre.

A panaszos a rendőrök magatartása kapcsán előadta, hogy egyértelműen vele kívántak „kiszúrni”, és hatalmukkal, egyenruhájukkal visszaélve fenyegették azzal, hogy a forgalmi engedélyét be fogják vonni.

A panaszos – álláspontja szerint – szabálysértést nem követett el, ezért azt nem is ismerte el a helyszínen, s ezért jelentették fel őt a rendőrök.

A panaszos összességében úgy értékelte a rendőrök intézkedést, hogy az nem felelt meg jogszabályi előírásoknak, magatartásuk pedig „törvénytörő, megalázó és szakszerűtlen volt”. A panaszos megalázónak, sértőnek érezte a kb. 30 percig tartó, indokolatlanul hosszú ideig tartó intézkedést.

II.

A D.-i Rendőrkapitányság az ORFK Ellenőrzési Szolgálat útján megküldte az ügyben keletkezett valamennyi iratanyagot. Azokból megállapítást nyert, hogy a panaszossal szemben két rendőr, egy r. törzsőrmeester és egy r. őrmester fogantatosította a panaszolt intézkedést.

1) Az intézkedő r. őrmestert a panasz kapcsán elrendelt közigazgatási eljárásban 2009. április 14-én a D.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályán meghallgatták. A meghallgatási jegyzőkönyv szerint a r. őrmester a panaszolt eseménysorral kapcsolatban az alábbiakat adta elő.

2009. március hónapban (melynek pontos napjára a meghallgatott azonban nem emlékezett) a r. őrmester a r. törzsőrmesterrel látott el szolgálatot, amikor D. városban a város irányába haladva észlelték, hogy egy fekete személygépjármű irányjelzés nélkül kanyarodott a B. útról a B. útra. A közlekedési jelzőlámpa tilosra váltott, ezért nem tudtak a rendőrök rögtön a panaszos után menni. Mintegy 400 méterrel később állították meg az autót megkülönböztető fényjelzéssel. A jármű vezetője a rendőri jelzést észlelve, lehúzódtott, majd félreállt az út mellett. Az intézkedő rendőr kérdésre ezzel kapcsolatban elmondta azt is, hogy azért az A. utcánál történt a leállítás, mert ott találtak arra alkalmas helyet. A r. őrmester, bár nem emlékezett a pontos körülményekre, de úgy gondolta, biztosan ott tudták beérni a gépjárművet és ott volt a leállításhoz elegendő, biztonságos hely.

Az ok megjelölésével – irányjelzés elmulasztása miatt – intézkedés alá vonták a panaszost, majd elkérték menetokmányait. A rendőrök kérdésére a panaszos először úgy felelt, hogy nem emlékszik arra, használt-e irányjelzőt, majd nem sokkal később azt felelte, hogy használt. Mivel nem ismerte el a panaszos a szabálysértés elkövetését, ezért közölte a rendőr vele, hogy fel fogja jelenteni.

Ezt követően a kötelező felelősségbiztosításról szóló csekket kérték el a panaszostól, amit először nem találtak meg, de az ismételt átnézés alkalmával mégis előkerült.

Kérték továbbá a panaszost, hogy mutassa meg a gépjármű kötelező tartozékait, amelyek hiánytalanul megvoltak. A r. őrmester szerint nem kérték a kötelező tartozékok átadását, csak az azok meglétéről való meggyőződés miatt szólították fel a panaszost a csomagtartó felnyitására. Ezt követően azt megköszönték, és a csomagtartó lezárását kérték. A további kérdésre azt is elmondta, hogy valamennyi intézkedés során kinyitatták a csomagtartót.

Az intézkedő rendőr nyilatkozata szerint a panaszos egyre feszültebb és ingerültebb állapotban volt, mivel szerinte szabálysértést nem követett el, és kifogásolta azt is, hogy leellenőrizték a kötelező tartozékokat. A r. őrmester előadta azt is, hogy nem beszélt sértő hangnemben a panaszossal.

2) A 2009. március 19. napján kelt szabálysértés elkövetéséről szóló feljelentés a vizsgált eseménysort a jelen állásfoglalás II. 1) pont alatt ismertetett meghallgatási jegyzőkönyvben foglalt tényállással egyezően tartalmazza.

3) A panaszos jogi képviselője megküldte a Testület számára a B.-i Rendőrkapitányság mint szabálysértési hatóság határozatát. A határozat szerint a szabálysértési hatóság a panaszossal szemben a közúti közlekedés kisebb fokú megsértése miatt folyamatba

helyezett eljárást bizonyítottság hiányában megszüntette, mivel nem volt megállapítható szabálysértés elkövetése.

III.

A panaszos a rendőri intézkedés több mozzanatát is sérelmezte, amelyek kapcsán a Testület az alábbiak szerint foglalt állást.

1) A Testület eljárását a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) IX. Fejezetében, a Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.

A panaszossal szemben a rendőrök egy szabálysértés kapcsán léptek fel (irányjelző használatának elmulasztása), amelynek megítélésére a Testületnek nincs hatásköre.

A foganatosított intézkedésre ugyanakkor az Rtv. által szabályozott közlekedésrendészeti intézkedés alkalmazásával került sor, amelyre a Testület hatásköre kiterjed, így az esetet az intézkedés jogalapja és módja vonatkozásában vizsgálata körébe vonta.

2) A panaszos beadványában kifogásolta, hogy amennyiben az intézkedő rendőrök az ő megállítása mellett döntöttek, arra miért csak a feltételezett szabálysértés helyét követő 600 méter múlva került sor.

A közlekedésrendészeti intézkedést az Rtv. 44. §-a szabályozza, amelynek (1) bekezdés b) pontja lehetővé teszi, hogy rendőr az e törvényben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

A panaszolt esetben az iratokból kitűnően a panaszossal, mint szabálysértés feltételezett elkövetőjével szemben kívántak intézkedni a rendőrök, és ezért állították meg őt. Az intézkedő rendőr úgy nyilatkozott, hogy ugyan nem emlékszik konkrétan az eset előzményeire, de szerinte azért foganatosították az intézkedést a szabálysértés elkövetésének helyétől távolabb, mert a rendőrautó tilos jelzést kapott, és így csak később tudta a panaszost utolérni, illetve feltételezték, hogy nem volt korábban alkalmas hely a leállásra.

A Testület ezzel összefüggésben megállapítja, hogy a rendőrök közlekedésrendészeti feladatukat ellátva, megfelelő joggal intézkedtek a panaszossal szemben. A

panaszos szerint megállítására 600 méter után, míg az intézkedő rendőr szerint kb. 400 méter után került sor. Arra vonatkozóan nincs jogszabályi előírás, hogy a rendőr milyen távolságon belül köteles a közlekedésben résztvevőt megállítani, így a Testület az Rtv. 15. §-ában előírt arányosság követelményének rendőri megtartását vette vizsgálatának alapjául. A Testület álláspontja szerint sem a panaszos, sem pedig a rendőrség által megjelölt távolság nem tekinthető olyannak, amely ne állt volna arányban az intézkedés törvényes céljával. A Testület továbbá elfogadhatónak tartja a rendőrség azon érvelését, miszerint a kereszteződésben a tilos jelzés, majd ezt követően a panaszos utolérése és megfelelő helyen történő leállítása indokolhatta a feltételezett szabálysértés helyétől távolabb foganosított intézkedést.

A Testület a fentiekre tekintettel arra az álláspontra jutott, hogy az intézkedő rendőrök jogszerűen korlátozták a panaszos Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) az 55. §-ának (1) bekezdésében biztosított személyes szabadsághoz való jogát, továbbá nem sértették meg az Alkotmány 2. §-a szerinti jogbiztonság elvéből levezethető tisztességes eljáráshoz való jogát.

3) A panaszos sérelmezte, hogy az intézkedő rendőrök csomagtartóját átvizsgálták, álláspontja szerint azonban erre nem lett volna joguk.

A fent rögzített Rtv. 44. §-ának (1) bekezdés b) pontja felhatalmazást nyújt többek között arra, hogy közlekedésrendészeti intézkedés keretében a rendőr ellenőrizze a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását.

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 44. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy a közúti közlekedés ellenőrzésének ki kell terjednie – többek között – a közúti közlekedés rendjére, valamint a közúti közlekedési szolgáltatások és a közúti járművek üzemeltetésének szabályszerűségére, illetve a jármű üzemeltetésére vonatkozó előírások megtartására, ideértve az adott tevékenységhez előírt okmányok, engedélyek, jelzések, felszerelések ellenőrzését is. Ugyanezen törvényhely (3) bekezdésének első mondata előírja, hogy az ellenőrző hatóság, jelen esetben a rendőrség jelzésére a jármű vezetője a járművet köteles megállítani, személyazonosságát és járművezetési jogosultságát igazolni, a jármű és tartozékai, a rakomány, az okmányok ellenőrzésével kapcsolatos felhívásnak eleget tenni.

Az intézkedő rendőr nyilatkozata szerint, a kötelező tartozékok meglétéről való meggyőződés miatt szólították fel a panaszost a csomagtartó felnyitására, majd megállapították, hogy a felszerelésekre vonatkozó előírásokat a panaszos betartotta. Az intézkedő rendőr elmondta, hogy arra minden esetben sor kerül.

A fent idézett törvényi előírások kötelezettségként írják elő a rendőrök részére a felszerelésekre, illetve tartozékokra vonatkozó előírások ellenőrzését. A Testület ezért megállapította, hogy megfelelő joggalappal és kötelezettségüknek eleget téve jártak el a rendőrök, így a panaszosnak az Alkotmány 13. §-ának (1) bekezdésében biztosított tulajdonhoz való jogának korlátozása jogszerűen történt.

4) A panaszos megalázónak, sértőnek érezte a kb. 30 percig tartó, véleménye szerint indokolatlanul hosszú ideig tartó intézkedést.

A Testület mérlegelte mind a panaszos, mind pedig a rendőrség által előadott körülményeket és az arányosság követelményét szem előtt tartva az alábbi következtetetésre jutott.

A panaszos elmondása szerint a rendőrök az okmányait 6-8 percig ellenőrizték a rendőrségi gépjárműben. Ezen időtartamnak oka feltételezhetően a körözési nyilvántartásból történő adatlekérés volt. A rendőr a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 38. §-a (1) bekezdése előírja többek között azt, hogy az intézkedés során minden esetben ellenőrizni kell az igazoltatott személy és a bemutatott okmány adatait a Schengeni Információs Rendszerben (SIS), a körözési információs rendszerben, illetőleg – szükség szerint – a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásban, vagy az okmány-nyilvántartásban. A Testület szerint elfogadható, hogy a jelenlegi technikai lehetőségek miatt volt hosszadalmas az ellenőrzés, mivel arra az igazoltatott személy adatainak rádióan történő bemondását követően van mód.

Mindkét fél elmondása megegyezik abban, hogy kezdetben nem került elő a kötelező felelősségbiztosítás befizetését igazoló csekk. Ez a körülmény a Testület véleménye szerint szintén okozhatta az intézkedés hosszadalmas voltát.

A fenti cselekmények a Testület szerint okozhatták a panaszos számára aránytalanul hosszúnak tűnő intézkedést. A Testület ugyanakkor az álláspontra jutott, hogy a panaszos személyes szabadságának korlátozása nem történt jogsértő módon.

5) A panaszos kifogásolta vele szemben eljáró rendőrök stílusát, elmondása szerint egyértelműen vele kívántak „kiszúrni”, és hatalmukkal, egyenruhájukkal kívántak visszaélni az intézkedés során.

Az intézkedő r. őrmester ezzel összefüggésben ellenben úgy nyilatkozott, hogy a panaszossal nem beszélt sértő hangnemben. Elmondása szerint a panaszos egyre ingerültebb és feszültebb volt, amit a panaszos is megfogalmazott beadványában.

A panasz ezen részével összefüggésben az ellentmondó vélemények miatt a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni. Elképzelhető ugyanis, hogy a panaszos és a rendőrök is feszült hangulatban voltak, illetőleg életszerű, hogy a panaszos sérelmezte a hosszadalmas intézkedést. A rendelkezésre álló információk ugyanakkor egyik állítást sem tudták megerősíteni, illetve cáfolni, a Testület ezért a panaszosnak az Alkotmány 54. §-ának (1) bekezdésében biztosított emberi méltósághoz való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

IV.

A fentiek alapján a Testület arra az álláspontra jutott, hogy a panasz egy része tekintetében alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, míg másik része tekintetében

alapjogi sérelem nem volt megállapítható, ezért az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2009. október 28.

Dr. Juhász Imre
elnökhelyettes,
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület